

EDUSKUNNAN VASTAUS 305/2014 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja sijoitusten hajauttamisesta sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä laiksi eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja sijoitusten hajauttamisesta sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 279/2014 vp).

Valiokuntakäsittely

Sosiaali- ja terveystieteiden valiokunta on antanut asiasta mietinnön (StVM 46/2014 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja sijoitusten hajauttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Soveltamisala

Tämä laki koskee lakisääteistä eläkevakuutusta, jota harjoittaa työeläkevakuutusyhtiöistä annetussa laissa (354/1997) tarkoitettu työeläkevakuutusyhtiö, vakuutuskassalaisissa (1164/1992) tarkoitettu eläkekassa, eläkesäätiölaissa (1774/1995) tarkoitettu eläkesäätiö tai merimieseläkelaisissa (1290/2006) tarkoitettu Merimieseläkekassa (*eläkelaitos*).

Maatalousyrittäjien eläkelaitokseen sovelletaan tämän lain 4—7, 26 ja 27 §:ää.

2 §

Yleissäännös riskien huomioon ottamisesta vakavaraisuuslaskennassa

Eläkelaitoksen on vakavaraisuusrajaa laskiessaan otettava huomioon toimintaansa liittyvät riskit jäljempänä 11 §:ssä määritellyn riskiluokituksen mukaisesti. Kunkin sijoituksen osalta on tällöin otettava huomioon kaikki sijoitukseen kohdistuvat olennaiset riskit.

Vakavaraisuusrajaa laskettaessa kullekin riskiluokalle lasketaan riskiarvo ja odotettu tuotto sekä otetaan huomioon sijoitusten keskittymisestä aiheutuva riski. Lisäksi laskennassa otetaan huomioon riskiluokkien väliset riippuvuudet siten kuin jäljempänä säädetään. Jos eläkelaitoksen sijoitusjakauma ylittää tässä laissa sää-

detyt hajauttamisrajat, tulee vakavaraisuusrajaa nostaa siten kuin jäljempänä säädetään.

3 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

- 1) *osakeriskillä* riskiä osakkeen arvon alenemisen vaikutuksesta eläkelaitoksen varoihin;
- 2) *korkoriskillä* riskiä korkotason nousun vaikutuksesta eläkelaitoksen varoihin;
- 3) *luottomarginaaliriskillä* riskiä luottomarginaalin nousun vaikutuksesta eläkelaitoksen varoihin;
- 4) *kiinteistöriskillä* riskiä kiinteistön arvon alenemisen vaikutuksesta eläkelaitoksen varoihin;
- 5) *valuuttariskillä* riskiä valuutan heikentymisestä euroa vastaan ja sen vaikutusta eläkelaitoksen varoihin;
- 6) *hyödykeriskillä* riskiä hyödykkeen arvon alenemisen vaikutuksesta eläkelaitoksen varoihin;
- 7) *tuottovaatimusriskillä* riskiä siitä, että eläkelaitos ei saa sijoituksilleen tuottovaatimuksen edellyttämää tuottoa;
- 8) *vakuutusriskillä* vakuutustapahtumista eläkelaitokselle aiheutuvaa riskiä;
- 9) *säännellyllä markkinalla* arvopaperimarkkinain (746/2012) 2 luvun 5 §:ssä tarkoitettua säänneltyä markkinaa ja 2 luvun 9 §:ssä tarkoitettua monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää sekä niihin rinnastettavaa säänneltyä markkinaa ja monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää muussa valtiossa;
- 10) *pitkällä positiolla* sijoitusta, jonka arvo alenee siihen kohdistetun riskiluokkakohtaisen tappio-olettaman toteutuessa;
- 11) *lyhyellä positiolla* sijoitusta, jonka arvo nousee siihen kohdistetun riskiluokkakohtaisen tappio-olettaman toteutuessa;
- 12) *nettopositiolla* tietyn sijoituksen pitkän ja lyhyen position erotusta;
- 13) *duraatiolla* modifioitua duraatiota;
- 14) *deltalla* johdannais sopimuksen markkina-arvon muutosherkkyttä kohde-etuuden hinnanmuutosten suhteen.

2 luku

Sijoitusten hajauttaminen

4 §

Yleissäännös sijoitusten hajauttamisesta

Eläkelaitoksen on sijoitustoiminnassaan huolehdittava lakisääteisen eläkevakuutuksen luonteen mukaisesti sijoitusten tarkoituksenmukaisesta hajauttamisesta. Hajauttamisessa on otettava huomioon sijoitusten varmuus, tuotto, rahaksi muutettavuus ja monipuolisuus.

5 §

Sijoitukset yhteen kiinteistöön

Eläkelaitoksen sijoituksista enintään 5 prosenttia voi olla:

- 1) suoria tai välillisiä sijoituksia yhteen kiinteistöön taikka useaan niin lähellä toisiaan sijaitsevaan kiinteistöön, että niitä voidaan pitää yhtenä sijoituksena;
- 2) oikeuksia ja saamia, jotka kohdistuvat yhteen kiinteistöön tai yhtenä sijoituksena pidettäviin kiinteistöihin taikka yhtenä sijoituksena pidettävään kiinteään omaisuuteen;
- 3) velkasitoumuksiin, joiden vakuutena on 1 tai 2 kohdassa tarkoitettuja sijoituksia, oikeuksia tai saamia.

Jos yhtenä sijoituksena pidettävässä kiinteistössä on vuokralaisena vähintään viisi toisistaan riippumatonta eri vastapuolta, tällöin 1 momentissa mainittu prosenttimäärä on 10.

Maatalousyrittäjien eläkelaitoksella 1 momentissa mainittu prosenttimäärä on kuitenkin 10.

6 §

Sijoitukset yhteen yhteisöön

Eläkelaitoksen sijoituksista enintään 5 prosenttia voi olla suoria tai välillisiä sijoituksia saman yhteisön joukkovelkakirjalainoihin, osakeisiin, osuuksiin ja muihin vastaaviin sitoumuksiin tai saman velallisen antamiin velka-

sitoumuksiin. Sellaisia joukkovelkakirjalainoja ja velkasitoumuksia, joihin liittyy vakuus, ei vakuuden rajamäärään saakka oteta huomioon.

Mitä edellä 1 momentissa säädetään, ei sovelleta sellaisiin joukkovelkakirjalainoihin ja velkasitoumuksiin, joissa velallisena tai takaajana on valtio, jonka luottoluokitus kuuluu jäljempänä 11 §:ssä tarkoitettuun luottoluokkaan 1.

Maatalousyrittäjien eläkelaitoksella voi 1 momentin estämättä olla maksuvalmiuden järjestämiseksi sijoituksia lyhytaikaisesti enintään 40 prosenttia samaan luottolaitokseen.

Finanssivalvonta antaa tarkemmat määräykset 1 momentissa tarkoitettun vakuuden rajamäärän laskemisesta.

7 §

Velkasitoumuksien vakuudet

Enintään 10 prosenttia sijoituksista voi olla suoria tai välillisiä sijoituksia velkasitoumuksiin, joiden vakuutena on sijoituksia samaan yhteisöön tai saman yhteisön antama takaus tai takausvakuutus, jos tälle yhteisölle annettu luottoluokitus kuuluu luottoluokkaan 1, tai jos se kuuluu luottoluokkaan 2 ja se katsotaan riittävän turvaavaksi. Muutoin enintään 5 prosenttia sijoituksista voi olla suoria tai välillisiä sijoituksia velkasitoumuksiin, joiden vakuutena on sijoituksia samaan yhteisöön tai saman yhteisön antama takaus tai takausvakuutus.

Tätä pykälää ei sovelleta sellaisiin velkasitoumuksiin, joissa takaajana on valtio, jonka luottoluokitus kuuluu luottoluokkaan 1.

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella säädetään tarkemmin luottoluokan 2 riittävän turvaavista luottoluokituksista.

8 §

Hajauttamista koskevien rajojen ylittäminen

Jos sijoituksia yhteen yhteisöön, kiinteistöön tai velkasitoumuksien vakuutta koskevat edellä 5—7 §:ssä mainitut rajat ylittyvät, lisätään jäljempänä 23 §:ssä tarkoitettuun vakavaraisuusrajan määrä, joka on 15 prosenttia rajan ylittäväs-

tä määrästä. Lisäksi jos kuitenkin yhteen yhteisöön tai kiinteistöön on sijoitettu enemmän kuin 15 prosenttia eläkelaitoksen sijoituksista taikka velkasitoumuksiin, joiden vakuutena on sijoituksia samaan yhteisöön tai saman yhteisön antama takaus tai takausvakuutus, on sijoitettu enemmän kuin 15 prosenttia, 15 prosentin ylittävä osa sijoituksista lisätään vakavaraisuusrajan kokonaisuudessaan.

3 luku

Riskiluokat ja vakavaraisuusrajan laskeminen

9 §

Vakavaraisuuslaskennassa käytettävien vakioiden arvojen vahvistaminen

Vakavaraisuuslaskennassa käytettävien vakioiden arvot annetaan valtioneuvoston asetuksella siten kuin jäljempänä säädetään. Vakioiden arvot määritellään ottaen huomioon sijoitusmarkkinoita ja erilaisten sijoitusten riskejä koskeva kokemuseräinen tieto. Sosiaali- ja terveysministeriön tulee kuulla asetuksen valmistelussa Finanssivalvontaa.

10 §

Velkaosuus

Vakavaraisuuslaskennassa sijoituksiin kohdistuva velkaosuus otetaan huomioon seuraavissa eläkelaitoksen sijoituksissa:

1) sijoitusrahastolaissa (48/1999) tarkoitetuissa sijoitusrahastoissa ja yhteissijoitusyrityksissä, vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa (162/2014) tarkoitetuissa vaihtoehtorahastoissa sekä muissa niihin rinnastettavissa yhteissijoitusyrityksissä;

2) eläkelaitoksen tytär- tai osakkuusyhtiöinä olevissa kiinteistö- tai asunto-osakeyhtiöissä; ja

3) eläkelaitoksen sijoitustoimintaa harjoittavissa tytär- tai osakkuusyhtiöissä, jos velanotto lisää sijoituksen riskiä suhteessa johonkin

11 §:ssä mainittuun riskiluokkaan, jolle sijoitus altistuu.

Velkaosuus määräytyy sijoitukseen kohdistuvan velan ja sijoituksen käyvän arvon suhteena. Yksittäisen sijoituksen osalta käytetään samaa velkaosuutta sen kaikkien riskiluokkakohhtaisten riskiarvojen ja odotettujen tuottojen laskennassa.

11 §

Riskiluokat

Vakavaraisuuslaskennassa käytetään seuraavaa riskiluokitusta:

1) Euroopan talousalueeseen kuuluvissa valtioissa ja Sveitsissä säännellyllä markkinalla kaupankäynnin kohteina oleviin osakkeisiin kohdistuva osakeriski;

2) Amerikan yhdysvalloissa ja Kanadassa säännellyllä markkinalla kaupankäynnin kohteina oleviin osakkeisiin kohdistuva osakeriski;

3) muissa kehittyneissä valtioissa säännellyllä markkinalla kaupankäynnin kohteina oleviin osakkeisiin kohdistuva osakeriski;

4) kehittyvissä valtioissa säännellyllä markkinalla kaupankäynnin kohteina oleviin osakkeisiin kohdistuva osakeriski;

5) muihin osakkeisiin, osuuksiin ja vastaviin sijoituksiin sekä pääomarahastoihin kohdistuva riski;

6) korkoriski;

7) luottomarginaaliriski valtion joukkovelkakirjalainoissa ja muissa velkasitoumuksissa, joissa velan, velallisen tai takaajan luottoluokitus kuuluu luottoluokkaan 1;

8) luottomarginaaliriski vakuudellisissa vakuutusmaksulainoissa ja sijoituslainoissa sekä luottomarginaaliriski muun yhteisön kuin valtion joukkovelkakirjalainoissa ja muissa velkasitoumuksissa, joissa velan, velallisen tai takaajan luottoluokitus kuuluu luottoluokkaan 1;

9) luottomarginaaliriski vakuudettomissa vakuutusmaksulainoissa ja sijoituslainoissa sekä luottomarginaaliriski valtion tai muun yhteisön joukkovelkakirjalainoissa ja muissa velkasi-

toumuksissa, joissa velan, velallisen tai takaajan luottoluokitus kuuluu luottoluokkaan 2;

10) luottomarginaaliriski osakeyhtiölain (624/2006) 12 luvussa tarkoitetuissa pääomalainoissa sekä luottomarginaaliriski valtion tai muun yhteisön joukkovelkakirjalainoissa ja muissa velkasitoumuksissa, joissa velan, velallisen tai takaajan luottoluokitus kuuluu luottoluokkaan 3;

11) asuinkiinteistöjen ja rakentamattomien kiinteistöjen kiinteistöriski;

12) kaupallisten ja muiden rakennettujen kiinteistöjen kiinteistöriski;

13) valuuttariski;

14) hyödykeriski;

15) tuottovaatimusriski;

16) vakuutusriski;

17) jäännösriski;

18) muut olennaiset sijoitusriskit.

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella annetaan tarkemmat säännökset luottoluokitukselta ja luottoluokituksen soveltamisesta. Finanssivalvonta antaa tarkemmat määräykset edellä tarkoitetuista muihin kehittyneisiin ja kehittyviin valtioihin kuuluvista valtioista sekä välillisten sijoitusten keskimääräisen luottoluokituksen laskennasta.

12 §

Riskiluokan riskiarvon laskeminen

Kullekin riskiluokalle j lasketaan riskiarvo kaavalla

$$V_j = \sum_i A_i \min [(1 + \tau L_i) S_j; 1],$$

missä A_i on riskiluokassa j tarkoitettulle riskille altistuneen yksittäisen sijoituksen i määrä ja L_i tähän sijoitukseen sisältyvä velkaosuus sekä S_j riskiluokalle j määriteltä tappio-olettama.

Riskiluokan j tappio-olettamasta S_j ja velanoton riskiä kuvaavan vakion τ arvosta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

13 §

Riskiluokan odotetun tuoton laskeminen

Kullekin riskiluokalle j lasketaan odotettu tuotto kaavalla

$$\mu_j = \sum_i (m_j + L_i(m_j - m_6)) A_i,$$

missä A_i on riskiluokassa j tarkoitettulle riskille altistuneen yksittäisen sijoituksen i määrä ja L_i tähän sijoitukseen sisältyvä velkaosuus sekä m_j riskiluokan j tuoton odotusarvo. Vakiolla m_6 tarkoitetaan korkoriskiluokan tuoton odotusarvoa.

Riskiluokkaan j kuuluvan sijoituksen tuoton odotusarvosta m_j säädetään valtioneuvoston asetuksella.

14 §

Korko- ja luottomarginaaliriski

Korko- ja luottomarginaaliriskin laskemisessa otetaan huomioon sijoitusten duraatio siten, että sen lisäksi, mitä 12 ja 13 §:ssä säädetään:

1) korkoriskiluokalle odotettua tuottoa laskettaessa, vakio m_j korvataan $m_{j:n}$ ja korkoriskille altistuneen sijoituksen duraation tulolla, jossa duraatio on korotettu potenssiin γ ;

2) korkoriskiluokan riskiarvoa laskettaessa vakio S_j korvataan erotuksella, jossa vakion S_j ja korkoriskille altistuneen sijoituksen duraation tulosta vähennetään 1 kohdassa määritelty riskiluokan odotettu tuotto, kun termin A_i arvoksi asetetaan yksi;

3) luottomarginaaliriskiluokan riskiarvoa laskettaessa vakio S_j korvataan erotuksella, jossa vakion S_j ja luottomarginaaliriskille altistuneen sijoituksen duraation tulosta vähennetään 13 §:ssä määritelty riskiluokan odotettu tuotto, kun termin A_i arvoksi asetetaan yksi.

Korkokäyrän muotoa kuvaavan vakion γ arvosta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

15 §

Valuuttariski

Jos valuuttariskille altistuneisiin sijoituksiin sisältyy sellainen valuutta, jossa on lyhyitä positiioita, kullekin tällaiselle valuutalle lasketaan riskiarvo sekä valuutan heikentymiselle että vahvistumiselle euroa vastaan käyttäen riskiluokalle 13 määriteltyä tappio-olettamaa. Tällöin valuutan riskiarvo on suurempi saaduista riskiarvoista, mutta vähintään nolla.

Muille kuin 1 momentissa tarkoitetuille valuuttariskille altistuneille sijoituksille lasketaan riskiarvo 12 §:n ja odotettu tuotto 13 §:n mukaisesti.

Valuuttariskiluokan riskiarvo saadaan laske-malla yhteen 1 momentissa tarkoitettujen valuutta-kohtaiset riskiarvot ja 2 momentissa tarkoitettu riskiarvo.

Finanssivalvonta antaa tarkemmat määräykset valuuttariskin laskemisen yksityiskohdista.

16 §

Hyödykeriski

Finanssivalvonta antaa tarkemmat määräykset hyödykeriskille altistuneiden sijoitusten lyhyiden positioiden käsittelystä vakavaraisuuslaskennassa.

17 §

Tuottovaatimusriski ja vakuutusriski

Tuottovaatimusriskiluokan riskiarvo lasketaan sen estämättä, mitä 12 §:ssä säädetään, kaavalla

$$V_j = (k + b C - \lambda S_j) A_j,$$

missä k on vastuuvelan tai eläkevastuun laskemisessa käytettävä diskonttaus korko, b on laskentahetkeä seuraavana päivänä voimassa oleva työntekijän eläkelain (395/2006) 171 §:n 1 momentissa tarkoitettu eläkevastuun täyden-

nyskerroin, S_j on tuottovaatimusriskille määritelty tappio-olettama ja A_j on vastuovelka tai eläkevastuu, josta on vähennetty työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 14 §:n 2 momentin mukainen osittamaton ja ositettu lisävakuutusvastuu, eläkesäätiölain 43 §:n 2 momentin ja vakuutuskassalain 79 §:n 2 momentin mukainen lisävakuutusvastuu, työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 14 §:n 3 momentin ja vakuutuskassalain 79 §:n 3 momentin mukainen tasoitusmäärä ja erät, joita yrittäjän eläkelain (1272/2006) 139 §:n 2 momentin mukaan ei oteta huomioon vakuutusmaksuvastuussa.

Tuottovaatimusriskin odotettu tuotto laskeaan sen estämättä, mitä 13 §:ssä säädetään, kaavalla

$$\mu_j = - (k + b + D + \lambda m_j) A_j,$$

missä m_j on tuottovaatimusriskille määritelty tuoton odotusarvo, A_j on 1 momentissa määritelty vastuovelka tai eläkevastuu ja λ on työntekijän eläkelain 168 §:n 2 momentissa tarkoitettu osaketuottosidonnaisuuden aste.

Vakuutusriskiluokan riskiarvoa ja odotettua tuottoa laskettaessa 12 ja 13 §:n mukaisesti tarkoitetaan termillä A_i eläkelaitosten vastaisten ja alkaneiden vanhuus- ja työkyvyttömyyseläkevastuiden yhteenlaskettua määrää.

Vakavaraisuuden alentumista kuvaavan vakion C arvosta ja odotetusta täydennyskertojen kasvua kuvaavan vakion arvosta D säädetään valtioneuvoston asetuksella.

18 §

Välilliset sijoitukset

Välillisissä sijoituksissa riskit on otettava huomioon kuten suoran sijoituksen riskit. Välillistä sijoitusta voidaan tällöin käsitellä riskiarvon ja odotetun tuoton laskennassa yhtenä kokonaisuutena tai jakaa useampaan osakokonaisuuteen, jos menettely antaa oikean kuvan sijoitukseen liittyvistä riskeistä.

Sellaisiin välillisiin sijoituksiin, joilla on sosiaali- ja terveysministeriön asetuksessa mainittu sijoitustyyli, kohdistuvat riskit voidaan kuitenkin ottaa huomioon asetuksessa mainitun sijoitustyylin mukaan, jos sijoitusta ei voida kohtuullisin toimenpitein muutoin jakaa 11 §:ssä tarkoitetuille riskiluokille. Sijoitukseen kohdistuvat riskit otetaan tällöin huomioon asetuksessa kullekin sijoitustyyliä määritellyllä tavalla. Lisäksi tällöin on otettava huomioon asetuksessa kullekin sijoitustyyliä määritellyllä tavalla riskiä lisäävänä jäännösriskinä omana riskiluokanaan sellaiset riskit, jotka eivät muutoin tule huomioon otetuksi.

Sijoitustyyleistä ja riskien huomioon ottamisesta sijoitustyylin mukaan säädetään sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella. Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä välillisten sijoitusten riskien huomioon ottamisesta.

19 §

Johdannaissopimukset

Riskiluokan riskiarvoa laskettaessa otetaan huomioon johdannaissopimukset, joihin kohdistuu kyseisen riskiluokan riski.

Johdannaissopimuksiin kohdistuvat riskit otetaan huomioon siten, että kunkin riskiluokan riskiarvoon lisätään erotus, joka saadaan vähentämällä johdannaissopimuksen markkina-arvosta johdannaissopimuksen arvo riskiluokalle määritellyn tappio-olettaman jälkeen. Jos johdannaissopimus on optio, riskiluokan riskiarvoa laskettaessa otetaan huomioon aika, jolloin optio erääntyy. Option erääntyessä yli vuoden kuluttua laskentahetkestä käytetään aikana yhtä vuotta.

Sen estämättä mitä 2 momentissa säädetään, johdannaissopimukseen kohdistuvat riskit voidaan ottaa huomioon myös siten, että riskiarvot lasketaan kuten 12 §:ssä säädetään käyttäen termiä A_i kyseisen johdannaissopimuksen deltavasta-arvoa, missä deltavasta-arvolla tarkoitetaan johdannaissopimuksen kohde-etuutena toimivan rahoitusvälineen markkina-arvon ja johdannaissopimuksen deltan tuloa. Eläkelaitos voi käyttää tässä momentissa tarkoitettua laskenta-

menetelmää yhden tai useamman riskiluokan riskiarvon laskennassa, jos menetelmän käyttö ei kokonaisuus huomioon ottaen aliarvioi johdannaisopimuksiin sisältyviä riskejä. Eläkelaitoksen tulee ilmoittaa tässä momentissa tarkoitettua laskentamenetelmän käyttämisestä Finanssivalvonnalle.

Finanssivalvonta antaa määräykset johdannaisopimuksen huomioon ottamisesta riskiluokan odotetun tuoton laskennassa sekä tarkemmat määräykset johdannaisopimuksen huomioon ottamisesta riskiarvon laskennassa ja 3 momentissa tarkoitettuun laskentamenetelmään liittyvistä periaatteista sekä Finanssivalvonnalle tehtävästä ilmoituksesta.

20 §

Pankkitalletukset ja saamiset

Pankkitalletuksiin kohdistuva luottomarginaaliriski määräytyy pankin luottoluokituksen perusteella. Ilman määräaika-oleville pankkitalletuksille lasketaan korkoriski ja luottomarginaaliriski käyttäen yhden päivän duraatiota.

Tätä lakia sovellettaessa eläkelaitoksen saamiset luetaan mukaan sijoituksiin. Saamisille ei kuitenkaan kohdisteta 11 §:n mukaisen riskiluokituksen mukaisia riskejä. Jos saamiset ovat saamia työntekijän eläkelain 183 §:ssä ja yrittäjän eläkelain 138 §:ssä tarkoitettua kustannustensaajasta tai saamia merimieseläkelain 152 §:ssä ja maatalousyrittäjän eläkelain (1280/2006) 135 ja 135 a §:ssä tarkoitetuista valtion osuuksista, saamisiin ei sovelleta tämän lain 8 §:ää.

21 §

Muut olennaiset sijoituksiin kohdistuvat riskit

Jos eläkelaitoksen sijoitukseen kohdistuu riskejä, jotka eivät sisälly 11 §:n 1 momentin 1—17 kohdassa tarkoitettuihin riskiluokkiin ja joilla olisi olennainen vaikutus eläkelaitoksen vakavaraisuusrajaan, eläkelaitoksen on otettava huomioon myös nämä 11 §:n 1 momentin

18 kohdassa tarkoitettua riskit vakavaraisuusraja laskettaessa. Nämä riskit otetaan huomioon vakavaraisuuslaskennassa eläkelaitoksen omalla laskentamenetelmällä, jonka tuloksena saadaan riskiluokan 18 riskiarvo ja korrelaatiokerroin muiden riskiluokkien kanssa. Riskiluokan 18 tuoton odotusarvo annetaan 13 §:n 2 momentissa tarkoitettulla valtioneuvoston asetuksella.

Eläkelaitoksen tulee ilmoittaa Finanssivalvonnalle oman laskentamenetelmän käytöstä sekä perustella riskiluokan 18 käyttäminen ja mihin laskentamenetelmässä käytettyjen vakioiden arvot perustuvat. Finanssivalvonta voi edellyttää laitosta muuttamaan laskentamenetelmää ja käytettyjen vakioiden arvoja vastaamaan tarkemmin eläkelaitoksen riskejä.

Finanssivalvonta antaa tarkempia määräyksiä laskentamenetelmään liittyvistä periaatteista ja siihen liittyvästä raportoinnista.

22 §

Keskittymäriskin laskeminen

Vakavaraisuusrajaa laskettaessa keskittymäriski lasketaan osakeriskiluokille 1—4.

Keskittymäriski lasketaan siten, että 12 §:ssä määriteltyä riskiarvoa laskettaessa lisätään kuitenkin 1 momentissa mainitulle osakeriskiluokalle määriteltyyn tappio-olettamaan S_j luku, joka lasketaan kaavalla

$$\alpha \sum_i \max [(w_i - \epsilon); 0],$$

missä w_i on osakeriskiluokkaan j kuuluvan osakeriskiä sisältävän sijoituksen i osuus kaikista 11 §:n 1 momentin 1—4 kohdissa mainittuja osakeriskejä sisältävistä sijoituksista.

Keskittymäriskin raja-arvosta ϵ ja raja-arvon ylittävän keskittymän aiheuttamaa riskin lisäystä kuvaavasta vakioista α säädetään valtioneuvoston asetuksella.

23 §

Vakavaraisuusrajan laskeminen

Eläkelaitoksen vakavaraisuusraja lasketaan siten, että edellä 12—22 §:ssä tarkoitettujen riskiluokkien riskiarvot ja odotetut tuotot yhdistetään eläkelaitoksen vakavaraisuuspääomavaatimukseksi eli vakavaraisuusrajaksi, joka lasketaan kaavalla

$$V_{\text{kokonais}} = -\sum_j \mu_j + \sqrt{\sum_i \sum_j \rho_{ij} (V_i + \mu_i)(V_j + \mu_j) + \sum_j \beta_j^2 B_j^2} + \sum_k K_k,$$

missä V_j on riskiluokan j riskiarvo, μ_j on riskiluokan j odotettu tuotto, ρ_{ij} on riskiluokkien i ja j välinen korrelaatio, B_j on pienempi riskiluokan j pitkien positioiden summasta ja lyhyiden positioiden summasta sekä K_k on 8 §:ssä säädetty vastapuolen k ylityksestä aiheutuva määrä.

Vakavaraisuusraja on kuitenkin vähintään 5 prosenttia sijoituksista.

Lyhyen ja pitkän position eroavaisuudesta aiheutuvan riskin lisäystä kuvaavan vakion β_j arvosta ja riskiluokkien korrelaatioista ρ_{ij} säädetään valtioneuvoston asetuksella.

4 luku

Erinäiset säännökset

24 §

Eläkelaitoksen hallituksessa vahvistettavat perusteet

Eläkelaitoksen hallituksen on vahvistettava ja liitettävä sijoitussuunnitelmaansa:

1) välillisten sijoitusten riskien huomioon ottamista koskevat perusteet, joista on käytävä ilmi ainakin, miten eläkelaitos soveltaa 18 §:ää;

2) johdannaissopimusten käyttämisestä koskevat perusteet, joista on käytävä ilmi ainakin, miten eläkelaitos soveltaa 19 §:ää, johdannaissopimuksia koskevat euromääräiset valtuudet sekä sallittu enimmäistappio ja sen merkitys eläkelaitoksen vakavaraisuudelle;

3) riskiluokan 18 käyttämisestä koskevat perusteet, joista on käytävä ilmi ainakin, miten eläkelaitos soveltaa 21 §:ää sijoituksiinsa;

4) 14 §:ssä tarkoitettujen korko- ja luottomarginaaliriskille altistuneiden sijoitusten duraation laskemista koskevat perusteet.

Eläkelaitoksen hallituksen on seurattava perusteiden ajantasaisuutta ja soveltamista. Hallituksen on lisäksi seurattava johdannaissopimukseen liittyvien perusteiden soveltamisesta eläkelaitokselle aiheutuvaa riskiä ja hyväksyttävä vuosittain selvitys soveltamisen kokonaisvaikutuksesta eläkelaitoksen vakavaraisuusrajaan. Selvitys on toimitettava Finanssivalvonnalle.

Finanssivalvonta voi antaa tarkemmat määräykset tässä pykälässä tarkoitettujen perusteiden laatimisesta.

25 §

Varojen arvostaminen

Vakavaraisuusrajaa laskettaessa sijoitukset on arvostettava käypään arvoon.

26 §

Varojen säilyttäminen

Eläkelaitoksen varat on säilytettävä luotettavalla tavalla. Jos arvopaperi kuuluu arvo-osuusrekisteriin, rekisterin on oltava julkisessa valvonnassa.

27 §

Poikkeusluvut

Finanssivalvonta voi eläkelaitoksen hakeuksesta korottaa yhden tai useamman yhteisön osalta enintään kahden vuoden ajaksi kerrallaan 6 §:ssä tarkoitettujen rajoitusten enintään 10 prosenttiin sijoituksista, jos se on yhteisöön liittyvät riskit huomioon ottaen perusteltua. Finanssivalvonnan on päätöstä tehdessään otettava huomioon erityisesti päätöksen vaikutus eläkelaitoksen sijoitusten kokonaisriskiin ja 4 §:ssä tarkoitettuun sijoitusten hajauttamiseen.

28 §

Poikkeukselliset olosuhteet

Finanssivalvonta seuraa finanssimarkkinoiden kehitystä ja arvioi sen vaikutusta eläkelaitosten vakavaraisuuteen. Jos finanssimarkkinoilla ilmenneiden poikkeuksellisten olosuhteiden vuoksi eläkelaitosten keskimääräinen vakavaraisuus on laskenut merkittävästi tai uhkaa nopeasti ja merkittävästi laskea, Finanssivalvonnan tulee viipymättä tehdä tästä ilmoitus sosiaali- ja terveysministeriölle.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää, sosiaali- ja terveysministeriön saatua 1 momentissa tarkoitetun ilmoituksen, että Finanssivalvonta voi pidentää työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 20 §:n 1 momentissa, eläkesäätiölain 48 d §:n 2 momentissa, vakuutuskassalain 83 e §:n 2 momentissa ja merimieseläkelain 209 §:n 1 momentissa taloudellisen aseman tervehdyttämissuunnitelman toteuttamiselle asetet-

tua määräaikaa, siten että se päättyy viimeistään kolmen vuoden kuluttua asetuksen antamisesta.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää enintään kahden vuoden ajaksi kerrallaan, että vakavaraisuusrajaa laskettaessa tietyt sijoitukset arvostetaan muuhun kuin käypään arvoon, jos se on sijoitusten käyvän arvon suuren vaihtelun vuoksi tai muusta siihen rinnastettavasta erityisestä syystä välttämätöntä oikean kuvan antamiseksi eläkelaitosten vakavaraisuudesta.

29 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2017.

Tällä lailla kumotaan eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuuvelan kattamisesta annettu laki (1114/2006).

Laki**työntekijän eläkelain 168 §:n 3 momentin väliaikaisesta muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan väliaikaisesti työntekijän eläkelain (395/2006) 168 §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1121/2006, seuraavasti:

168 §

Laskuperusteiden laatiminen

Osakkeiden keskimääräisellä vuosituohtoprosentilla tarkoitetaan tämän lain mukaista toimintaa harjoittavien eläkelaitosten ja Merimieseläkekassan eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuuvelan kattamisesta annetun lain 6 §:ssä tarkoitetun IV sijoitusryhmän 1 kohtaan luokiteltujen sijoitusten keskimääräistä vuosituohtoa vähennettynä yhdellä prosenttiyks-

siköllä. Keskimääräistä vuosituohtoa laskettaessa yhden eläkelaitoksen osuus edellä tarkoitetuista sijoituksista voi olla enintään 20 prosenttia. Keskimääräisen vuosituohtoprosentin laskee Eläketurvakeskus eläkelaitosten antamien tietojen perusteella.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 ja on voimassa 31 päivään joulukuuta 2016. Tätä lakia sovelletaan ensimmäisen kerran vuoden 2015 ensimmäisen vuosineljänneksen osak-

keiden keskimääräisen vuosituottoprosentin laskennassa.

Laki

työntekijän eläkelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan työntekijän eläkelain (395/2006) 168 §:n 2 ja 3 momentti, 171 §:n 2 momentti ja 201 §, sellaisina kuin ne ovat, 168 §:n 2 momentti laissa 1363/2007 sekä 168 §:n 3 momentti, 171 §:n 2 momentti ja 201 § laissa 1121/2006, seuraavasti:

168 §

Laskuperusteiden laatiminen

Vastuuelvelän ja eläkevastuun laskuperusteisiin on sisällyttävä osaketuottosidonnaista lisävakuutusvastuuta koskevat perusteet. Laskuperusteet on laadittava siten, että osaketuottosidonnainen lisävakuutusvastuu voi vähentää eläkelaitoksen vastuuelvelää tai eläkevastuuta enintään määrällä, joka on 10 prosenttia eläkelaitoksen vastuuelvelästä, josta on kuitenkin vähennetty työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 14 §:n 2 momentin mukainen osittamaton lisävakuutusvastuu ja vakuutusosittajille ositettu lisävakuutusvastuu, eläkesäätiölain 43 §:n 2 momentin ja vakuutuskassalain 79 §:n 2 momentin mukainen lisävakuutusvastuu, työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 14 §:n 3 momentin ja vakuutuskassalain 79 §:n 3 momentin mukainen tasotusmäärä ja erät, joita yrittäjän eläkelain 139 §:n 2 momentin mukaan ei oteta huomioon vakuutusmaksuvastuussa, työntekijän eläkelain voimaantulolain (396/2006) 30 a §:n 1 momentissa tarkoitettua lisäeläketurvasta aiheutuva vastuuelvelä sekä yrittäjän eläkelain 138 §:n ja yrittäjän eläkelain voimaantulolain (1273/2006) 29 §:n mukainen vastuuelvelä. Osaketuottosidonnaisen lisävakuutusvastuun on oltava kussakin eläkelaitoksessa yhtä suuri suhteessa edellä sanottuun vastuuelvelään. Osaketuottosidonnai-

sen lisävakuutusvastuun vuotuisen muutoksen perusteena on osakkeiden keskimääräisen vuosituoton mukainen osuus edellä tarkoitetun vastuuelvelän kymmenesosasta. Vuotuista muutosta koskeva tarkastelu tehdään ennen tämän lain 170 ja 171 §:n soveltamisesta mahdollisesti seuraavaa vähennystä. Laskuperusteisiin on sisällytettävä osaketuottosidonnaisen lisävakuutusvastuun suhteellista osuutta koskeva vuotuinen tasaaminen eläkelaitosten kesken osana 179 §:n mukaisten kustannusten selvittelyä. Jos osaketuottosidonnainen lisävakuutusvastuu alittaa tasaamisen jälkeen edellä sanotun 10 prosentin alarajan, täydennetään alitus kunkin eläkelaitoksen osittamatonta lisävakuutusvastuuta tai lisävakuutusvastuuta vähentämällä.

Osakkeiden keskimääräisellä vuosituotto prosentilla tarkoitetaan tämän lain mukaista toimintaa harjoittavien eläkelaitosten ja Merimieseläkekassan eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja sijoitusten hajauttamisesta annetun lain (/) 11 §:ssä tarkoitettua kehittyneissä valtioissa säännellyllä markkinalla kaupankäynnin kohteina olevien osakesijoitusten keskimääräistä vuosituottoa vähennettynä yhdellä prosenttiyksiköllä. Keskimääräistä vuosituottoa laskettaessa yhden eläkelaitoksen osuus edellä tarkoitetuista sijoituksista voi olla enintään 20 prosenttia. Keskimääräisen vuosituottoprosentin laskee Eläketurvakeskus eläkelaitosten antamien tietojen perusteella.

171 §

Vanhuuseläkevastuun täydentäminen

Jos eläkelaitosten osaketuottosidonnaisten lisävakuutusvastuiden yhteismäärä on suurempi kuin viisi prosenttia niiden 168 §:n 2 momentissa tarkoitettujen osaketuottosidonnaisen lisävakuutusvastuun laskennan perusteena olevien vastuovelkojen tai eläkevastuiden yhteismäärästä, on ylittävä osuus käytettävä tämän pykälän 1 momentissa tarkoitettujen rahastoitujen osien täydennyksiin.

201 §

Tiedot vanhuuseläkevastuiden täydentämiseksi

Eläketurvakeskuksella on oikeus määräämässään ajassa ja muodossa salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä saada eläkelaitokselta 171 §:n 1 mo-

mentin mukaisen eläkevastuun täydennyskertoimen laskemiseksi tarvittavat tiedot eläkelaitoksen vastuuvelasta tai eläkevastuusta ja vakavaraisuuspääomasta sekä 168 §:n 3 momentin mukaisen keskimääräisen vuosituottoprosentin laskemiseksi tarvittavat tiedot eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja sijoitusten hajauttamisesta annetun lain 11 §:ssä tarkoitettulla kehittyneissä valtioissa säännellyllä markkinalla kaupankäynnin kohteina olevien osakesijoitusten määrästä ja tuotosta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Vuoden 2016 viimeisen vuosineljänneksen osakkeiden keskimääräisen vuosituottoprosentin laskennassa ja osaketuottosidonnaisen lisävakuutusvastuun perusteiden laatimisessa sovelletaan työntekijän eläkelain 168 §:ää sellaisena kuin oli voimassa 31 päivänä joulukuuta 2016.

Laki**työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain (354/1997) 13 a ja 15 §, sellaisina kuin ne ovat, 13 a § laissa 524/2008 ja 15 § laissa / , sekä

muutetaan 17 §:n 1 momentti, 18 §:n 1 momentti, 23 §, 29 §:n 1 momentti, 29 e §:n 2 ja 5 momentti ja 29 f §:n 1 momentti,

sellaisina kuin ne ovat, 17 §:n 1 momentti, 18 §:n 1 momentti, 23 §, 29 §:n 1 momentti ja 29 e §:n 2 ja 5 momentti laissa 442/2012 sekä 29 f §:n 1 momentti laissa 419/2009, seuraavasti:

17 §

Vakavaraisuusraja ja vähimmäispääomavaatimus

Työeläkevakuutusyhtiön vakavaraisuusraja määritellään riskiteoreettisesti vastaamaan yh-

den vuoden vakavaraisuuspääoman tarvetta ottaen huomioon vakuutusliikkeen ja sijoitusten riskit. Vakavaraisuusrajan laskemisesta säädetään tarkemmin eläkelaitoksen vakavaraisuusra-

jan laskemisesta ja sijoitusten hajauttamisesta annetussa laissa (/).

18 §

Siirrot ositettuun ja osittamattomaan lisävakuutusvastuuseen

Työeläkevakuutusyhtiön vakavaraisuuspääoman enimmäismäärä on vakavaraisuusrajan kolminkertainen määrä, kuitenkin vähintään neljäkymmentä prosenttia vastuvelasta, josta on vähennetty osittamaton lisävakuutusvastuu, tasoitusmäärä ja erät, joita yrittäjän eläkelain 139 §:n 2 momentin mukaan ei oteta huomioon vakuutusmaksuvastuussa. Jos työeläkevakuutusyhtiön vakavaraisuuspääoma on toisena peräkkäisenä vuonna suurempi kuin vakavaraisuuspääoman enimmäismäärä, työeläkevakuutusyhtiön on sanotusta vuodesta lukien siirrettävä vuosittain ositettuun lisävakuutusvastuuseen määrä, joka on yksi kolmasosa siitä määrästä, jolla yhtiön vakavaraisuuspääoma ylittää sen enimmäismäärän. Jos ylityksen voidaan katsoa olevan luonteeltaan pysyvä, yhtiön on järjestettävä toimintansa siten, että yhtiön vakavaraisuuspääoma palautuu enimmäismäärää pienemmäksi.

23 §

Voitonjaon rajoitukset

Työeläkevakuutusyhtiö ei saa jakaa voittoa, jos sen vakavaraisuuspääoma on pienempi kuin vakavaraisuusraja tai vakavaraisuuspääoma vähennettynä tasoitusmäärällä on pienempi kuin vaadittu vähimmäispääoma taikka tiedetään tai pitäisi tietää, että yhtiö on maksukyvytön.

Voittoa ei myöskään saa jakaa, jos tiedetään tai pitäisi tietää, että voitonjako johtaa siihen, että vakavaraisuuspääoma vähenee 1 momentissa säädettyä pienemmäksi tai yhtiöstä tulee maksukyvytön.

29 §

Työeläkevakuutusyhtiöiden sulautuminen, vakuutuskannan luovuttaminen toiselle työeläkevakuutusyhtiölle ja jakautuminen

Työeläkevakuutusyhtiö voi Finanssivalvonnan suostumuksella sulautua toiseen työeläkevakuutusyhtiöön, luovuttaa vakuutuskantansa tai sen osan toiselle työeläkevakuutusyhtiölle tai jakautua siten kuin vakuutusyhtiölaissa säädetään. Finanssivalvonnan on annettava suostumuksensa, jollei edellä tarkoitettu toimenpide loukkaa vakuutettuja etuja, jollei sen katsota vaarantavan vakuutustoiminnan tervettä kehitystä ja jos Finanssivalvonta katsoo vakuutuskannan luovuttamisen olevan työeläkejärjestelmän toimeenpanon kannalta perusteltua. Finanssivalvonnalle on suostumuksen hakemisen yhteydessä toimitettava luovuttavan yhtiön vastuvelasta ja vakavaraisuuspääomasta sekä niiden katteena olevista sijoituksista laadittu laskelma. Finanssivalvonnalla on oikeus liittää suostumukseensa ehdot, joita se pitää tarpeellisina vakuutettujen etujen tai vakuutustoiminnan terveen kehityksen turvaamiseksi.

29 e §

Työnantajakohtaisessa vakuutuskannan luovuttamisessa siirtyvä vakavaraisuuspääoma

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella säädetään Finanssivalvonnan esityksestä 1 momentissa tarkoitettu määrä kiinteänä prosentiosuutena vastuvelasta, josta on vähennetty osittamaton lisävakuutusvastuu, tasoitusmäärä ja erät, joita yrittäjän eläkelain 139 §:n 2 momentin mukaan ei oteta huomioon vakuutusmaksuvastuussa. Prosenttiosuus lasketaan siten, että se vastaa työntekijän eläkelain mukaista toimin-

taa harjoittavien eläkelaitosten vakavaraisuusrajan ja sen laskennassa käytettävien sijoitusten suhteen mediaania kaksinkertaisena.

29 f §

Työnantajakohtaisessa vakuutuskannan luovuttamisessa siirtyvä omaisuus

Jos 2 momentin mukaisesti määräytyvän siirtyvän vakavaraisuuspääoman määrä muodostuu suuremmaksi kuin luovutettavaa vakuutuskantaa vastaava osuus työeläkevakuutusyhtiön vakavaraisuuspääomasta, työeläkevakuutusyhtiöstä luovutetaan luovutettavaa vakuutuskantaa vastaava osuus yhtiön vakavaraisuuspääomasta.

Työnantajakohtaisessa vakuutuskannan luovuttamisessa on siirrettävä vastaanottavalle eläkelaitokselle omaisuutta 29 d §:ssä tarkoitettua siirtyvää vastuovelkaa ja siihen sisältyvää 29 e §:ssä tarkoitettua siirtyvää vakavaraisuuspääomaa vastaava määrä.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta
20 _____.

Laki

vakuutusyhtiölain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan vakuutusyhtiölain (521/2008) 19 luvun 3 §:n 1 momentin 4 kohta, 21 luvun 2 §:n 2 momentin 9 kohta, 22 luvun 2 §:n 2 momentti ja 25 luvun 9 §:n 1 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa _____ / _____, seuraavasti:

19 luku

Sulautuminen ja vähemmistöosakkeiden lunastaminen

3 §

Sulautumissuunnitelma ja tilintarkastajan lausunto

Sen lisäksi, mitä siitä osakeyhtiölain 16 luvun 3 §:ssä säädetään, sulautumissuunnitelmassa on oltava:

4) selvitys siitä, että vastaanottava yhtiö täyttää sulautumisen jälkeen tämän lain 9 ja 10 luvun mukaista vastuovelkaa koskevat vaatimukset ja 11 luvussa ja, jos yhtiö on komposiittiyhtiö, 13 a luvussa säädettyt pääomavaatimukset tai työeläkevakuutusyhtiöistä annetussa laissa ja eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja sijoitusten hajauttamisesta annetussa laissa (_____ / _____) säädettyt vakavaraisuusvaatimukset.

21 luku

Vakuutuskannan luovuttaminen

2 §

Vakuutuskannan luovutusta koskeva suunnitelma

Vakuutuskannan luovuttamista koskevassa suunnitelmassa on oltava:

9) selvitys siitä, että luovuttava vakuutusyhtiö, joka ei ole selvitystilassa, ja vastaanottava vakuutusyhtiö täyttävät luovutuksen jälkeen tämän lain 9 ja 10 luvun mukaista vastuovelkaa koskevat vaatimukset ja 11 luvussa ja, jos yhtiö on komposiittiyhtiö, 13 a luvussa säädetty pääomavaatimukset tai työeläkevakuutusyhtiöistä annetussa laissa ja eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja sijoitusten hajauttamisesta annetussa laissa säädetty vakavaraisuusvaatimukset;

22 luku

Yhtiömuodon muuttaminen

2 §

Yksityisen vakuutusyhtiön muuttaminen julkiseksi vakuutusyhtiöksi

Yksityinen vakuutusosakeyhtiö voidaan muuttaa julkiseksi vakuutusosakeyhtiöksi ja keskinäinen vakuutusyhtiö julkiseksi keskinäiseksi vakuutusyhtiöksi vain, jos yhtiö täyttää tämän lain 9 ja 10 luvun mukaista vastuovelkaa koskevat vaatimukset ja 11 luvussa ja, jos yhtiö on komposiittiyhtiö, 13 a luvussa säädetty pääomavaatimukset tai työeläkevakuutusyhtiöistä annetussa laissa ja eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja sijoitusten hajauttamisesta annetussa laissa säädetty vakavaraisuus-

vaatimukset ja jos yhtiön yhtiöjärjestys täyttää julkisen vakuutusyhtiön yhtiöjärjestykselle tässä laissa asetetut vaatimukset. Vakuutusyhtiön on ilmoitettava julkiseksi vakuutusosakeyhtiöksi tai julkiseksi keskinäiseksi vakuutusyhtiöksi muuttamista koskeva yhtiöjärjestyksen muutos rekisteröitäväksi kuukauden kuluessa Finanssivalvonnan vahvistettua vakuutusyhtiön yhtiöjärjestyksen, tai muutos raukeaa.

25 luku

Vakuutusyhtiön ja vakuutusomistusyhteisön valvonta

9 §

Luovutus- ja panttauskielto

Finanssivalvonta voi vakuutettujen etujen turvaamiseksi kieltää suomalaista vakuutusyhtiötä luovuttamasta tai panttaamasta omaisuuttaan, jos:

1) vakuutusyhtiö ei täytä tämän lain 9 ja 10 luvussa säädettyjä vastuovelkaa koskevia vaatimuksia;

2) vakuutusyhtiö ei täytä tämän lain 11 luvun 4 §:ssä tai työeläkevakuutusyhtiö ei täytä työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 17 §:n 2 momentissa säädettyä vähimmäispääomavaatimusta; tai

3) vakuutusyhtiö ei täytä tämän lain 11 luvun 2 §:ssä säädettyä vakavaraisuuspääomavaatimusta tai työeläkevakuutusyhtiön vakavaraisuuspääoma on alle työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 17 §:n 1 momentissa säädetyn vakavaraisuusrajan ja Finanssivalvonnalla on aihetta olettaa yhtiön tilan edelleen heikkenevän tai jos se katsoo yhtiön olevan joutumassa tällaiseen tilaan.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Laki

merimieseläkelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan merimieseläkelain (1290/2006) 193 a §:n 2 momentti ja 201 §, sellaisina kuin ne ovat laissa 1233/2009, sekä
muutetaan 184 §:n 1 momentin 10 kohta, 193 a §:n 3 momentti ja 208 §:n 1 ja 2 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 193 a §:n 3 momentti laissa 1233/2009 ja 208 §:n 1 ja 2 momentti laissa 445/2012, seuraavasti:

184 §

Hallituksen tehtävät

Hallituksen tehtävänä on:

10) hoitaa ne asiat, jotka eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja sijoitusten hajauttamisesta annetussa laissa (/) säädetään hallituksen tehtäväksi; sekä

193 a §

Eläkekassan tilintarkastusta koskevat erityiset säännökset

Tilintarkastajan 1 momentissa tarkoitettua tarkastuksesta on annettava kertomus eläkekassan hallitukselle.

208 §

Vakavaraisuusrajan ja vakavaraisuuspääoman laskeminen

Eläkekassan vakavaraisuusraja lasketaan eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja sijoitusten hajauttamisesta annetun lain mukaisesti.

Eläkekassan vakavaraisuuspääomalla tarkoitetaan sitä määrää, jolla eläkekassan varojen on katsottava ylittävän eläkekassan velat ja muut niihin rinnastettavat sitoumukset noudattaen työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain (354/1997) 16 a §:n 5 ja 8—10 kohtaa, 16 b §:ää, 16 c §:n 1 momentin 1 kohtaa ja 3 momenttia, 16 d §:n 2, 4, 5 ja 6 kohtaa sekä 16 e §:ää. Velkoihin kuuluvana vastuuelkana käytetään tämän lain 202 §:n mukaista vakuutusteknistä vastuuelkaa.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____.

Laki

maatalousyrittäjän eläkelain 125 ja 128 a §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan maatalousyrittäjän eläkelain (1280/2006) 128 a §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1232/2009, sekä
muutetaan 125 §:n otsikko ja 4 momentti sekä 128 a §:n 3 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 125 §:n otsikko ja 4 momentti laissa 990/2008 ja 128 a §:n 3 momentti laissa 1232/2009, seuraavasti:

125 §

Vastuuvelka ja sijoitusten hajauttaminen

Eläkelaitoksen sijoitusomaisuuden hajauttamisessa on noudatettava eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja sijoitusten hajauttamisesta annettua lakia (/).

128 a §

Eläkelaitoksen tilintarkastusta koskevat erityiset säännökset

Tilintarkastajan 1 momentissa tarkoitetusta tarkastuksesta on annettava kertomus eläkelaitoksen hallitukselle.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____.

Laki

eläkesäätöilain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan eläkesäätöilain (1774/1995) 2 §:n 1 momentin 9 kohta ja 46 §:n 1 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 2 §:n 1 momentin 9 kohta laissa 391/2006 ja 46 §:n 1 momentti laissa 1122/2006, sekä
muutetaan 1 §:n 5 momentti, 6 §:n 2 ja 3 momentti, 45 §:n 1, 4 ja 5 momentti, 48 b §:n 1 momentti, 48 c §:n 2—4 momentti, 48 h §:n 4 momentti, 116 §:n 6 kohta, 120 §:n 1 ja 3 momentti ja 121 §, sellaisina kuin niistä ovat 1 §:n 5 momentti laissa 174/2009, 6 §:n 3 momentti, 45 §:n 4 ja 5 momentti, 48 b §:n 1 momentti, 48 c §:n 2—4 momentti, 116 §:n 6 kohta ja 121 § laissa 443/2012, 6 §:n 3 momentti laissa 251/2002, 48 h §:n 4 momentti laissa / sekä 120 §:n 1 ja 3 momentti laissa 1323/1997, seuraavasti:

1 §

Tämän lain 46, 46 a ja 47 b—47 j §:ää ei so-

velleta B-eläkesäätöön ja AB-eläkesäätöön B-osastoon.

6 §

AB-eläkesäätiön B-osaston varat ja A-osaston eläkevastuiden katteena olevat varat, joita laissa olevien säännösten mukaan ei ole käytettävä muihin tarkoituksiin, on käytettävä yksinomaan kyseisen osaston mukaisten eläkkeiden ja muiden etuuksien turvaamiseen, jos eläkesäätiö ei 3 momentin nojalla toisin päätä.

Jos A-osaston 46 §:n ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten mukaisten varojen arvioidaan tilinpäätöksen yhteydessä kattavan 46 tai 47 §:n mukaisesti vastuun määrän ja varojen kokonaisuudessaan pysyvästi ylittävän kyseisen osaston eläkevastuun ja muiden velkojen määrän, erotusta vastaavat varat (*ylikate*) saadaan siirtää B-osaston eläkevastuun katteeksi. Jos B-osaston varojen arvioidaan tilinpäätöksessä ylittävän eläkevastuun ja muiden velkojen määrän ja varojen kokonaisuudessaan pysyvästi ylittävän B-osaston eläkevastuun ja muiden velkojen määrän, ylitettä vastaavat varat saadaan siirtää A-osaston eläkevastuun katteeksi. Varojen siirto B-osastolta edellyttää Finanssivalvonnan suostumusta. Siirron seurauksena sille osastolle, jolta varoja siirretään, ei saa jäädä vastuuvaajausa. Siirrettäessä varoja B-osastosta edellytetään, että vakavaraisuuspääomaa on vähintään vakavaraisuusrajan kaksinkertainen määrä siirron jälkeen.

45 §

Työnantajan on suoritettava vähintään kolmannesvuosittain B-eläkesäätiölle ja AB-eläkesäätiön B-osastolle kannatusmaksuja tai asetettava eläkevastuun katteeksi vakuuksia vastuuvaajauksen täyttämiseksi vähintään siten, että ne yhdessä B-eläkesäätiön tai AB-eläkesäätiön B-osaston muiden tuottojen kanssa riittävät kattamaan eläkkeistä aiheutuneet suoritukset, eläkesäätiön tai sen B-osaston muut kulut sekä eläkevastuun vuotuisen muutoksen.

Jos B-eläkesäätiön tai AB-eläkesäätiön B-osaston vakavaraisuuspääoma ylittää 48 c §:n 2 momentin mukaisen vakavaraisuuspääoman enimmäismäärän, voidaan ylite mainitussa py-

kälässä säädetyn edellytyksin Finanssivalvonnan suostumuksella palauttaa työnantajalle. AB-eläkesäätiössä palautuksen edellytyksenä on, että A-osaston eläkevastuu on katettu 47 §:n mukaisesti. Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella säädetään tarvittaessa siitä, että ylitettä arvioitaessa tietyt erät jätetään huomioon ottamatta vakavaraisuuspääomassa ja että tiettyjen varojen arvo lasketaan käyvästä arvosta poikkeavasti.

Jos A-eläkesäätiön tai AB-eläkesäätiön A-osaston 46 §:n ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten mukaisten varojen arvioidaan tilinpäätöksen yhteydessä pysyvästi kattavan 47 §:n mukaisesti vastuun määrän ja varojen kokonaisuudessaan ylittävän eläkesäätiön eläkevastuun ja muiden velkojen määrän, erotusta vastaavat varat saadaan Finanssivalvonnan suostumuksella palauttaa työnantajalle. Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella säädetään tarvittaessa siitä, että ylikatetta arvioitaessa tiettyjen katteeseen kuuluvien varojen arvo lasketaan käyvästä arvosta poikkeavasti. Palautuksen seurauksena ei A-eläkesäätiölle tai AB-eläkesäätiön A-osastolle saa jäädä vastuuvaajausa. AB-eläkesäätiössä palautuksen edellytyksenä on, että AB-eläkesäätiön B-osaston vakavaraisuuspääoma ylittää 48 c §:n 2 momentin mukaisen vakavaraisuuspääoman enimmäismäärän.

48 b §

Työntekijän eläkelain mukaista toimintaa harjoittavan eläkesäätiön vakavaraisuusraja määritellään riskiteoreettisesti vastaamaan yhden vuoden vakavaraisuuspääoman tarvetta huomioon ottaen vakuutusliikkeen ja sijoitusten riskit. Vakavaraisuusrajan laskemisesta säädetään tarkemmin eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja sijoitusten hajauttamisesta annetussa laissa (/).

48 c §

Eläkesäätiön vakavaraisuuspääoman enimmäismäärä on vakavaraisuusrajan kolminkertainen.

nen määrä, kuitenkin vähintään viisikymmentä prosenttia eläkevastuusta, josta on vähennetty lisävakuutusvastuu. Lisävakuutusvastuuta voidaan kartuttaa kannatusmaksuilla vakavaraisuuspääoman enimmäismäärään saakka.

Lisävakuutusvastuuta voidaan purkaa kannatusmaksujen alentamiseen siten, että vakavaraisuuspääoma on purkamisen jälkeen vähintään 1,3-kertainen vakavaraisuusrajaan nähden.

Eläkesäätiön, jonka vakavaraisuuspääoma on enintään 1 ja 3 momentin soveltamisen jälkeen 1,3-kertainen vakavaraisuusrajaan nähden sekä vähintään vakavaraisuusrajan suuruinen, lisävakuutusvastuuta voidaan purkaa kannatusmaksujen alentamiseen vastaavassa määrin kuin työeläkevakuutusyhtiöt voivat työntekijän eläkelain 169 §:n nojalla antaa vakuutusmaksujen alennuksia sijoitustoimintansa perusteella. Purkamista koskevat perusteet sisältyvät mainitun lain 166 §:n nojalla annettuihin eläkevastuun laskuperusteisiin.

48 h §

Vakavaraisuusrajaa vastaavan määrän eläkesäätiön vakavaraisuuspääomasta on muodostuttava muista eristä kuin 1 momentissa mainitusta erästä. Finanssivalvonta voi kuitenkin sallia edellä mainitun erän lukemisen kahden vuoden ajan vakavaraisuuspääomaan eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja sijoitusten hajuttamisesta annetun lain 28 §:n tarkoitetussa tilanteessa, vaikka vakavaraisuuspääoma on vakavaraisuusrajaa pienempi.

116 §

Sen lisäksi, mitä 9 §:ssä säädetään, on yhteiseläkesäätiön säännöissä mainittava:

6) miten työntantajien osuus 45 §:ssä tarkoitetusta ylikatteesta ja ylitteestä lasketaan tasaavaa järjestelmää noudattavassa osastossa ja miten ylikatetta tai ylitettä siirretään osastojen välillä, jos niissä on eri työntantajat.

120 §

Mitä 6 §:n 3 momentissa säädetään ylikatteen tai ylitteen tai niiden osan siirrosta A- tai B-osastosta, sovelletaan yhteiseläkesäätiössä työnantajakohteisesti. Jos kuitenkin yhteiseläkesäätiö noudattaa A- tai B-osastonsa osalta tasavaa kirjanpitojärjestelmää, ylikate tai ylite tai niiden osa siirretään työnantajille siten kuin eläkesäätiön säännöissä määrätään.

Jos samat työntantajat eivät kuulu AB-yhteiseläkesäätiössä sekä A- että B-osastoon, on eläkesäätiön säännöissä määrättävä, miten ylikatetta tai ylitettä siirretään osastolta toiselle. Tätä tarkoittavan sääntömuutoksen hyväksyminen edellyttää, että eläkesäätiön työntantajat antavat suostumuksensa sääntömuutokselle.

121 §

Jos A-yhteiseläkesäätiössä tai AB-yhteiseläkesäätiön A-osastossa jonkin työntantajan 46 §:n ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten mukaisten varojen arvioidaan tilinpäätöksen yhteydessä kattavan 46 ja 47 §:n mukaisesti vastuun määrän ja varojen kokonaisuudessaan ylittävän kyseisen työntantajan eläkevastuun ja muiden velkojen määrän, erotusta vastaavat varat saadaan mainitun työntantajan suostumuksella siirtää eläkesäätiössä olevan toisen työntantajan eläkevastuun katteeksi. Siirron seurauksena siirtävälle työntantajalle ei saa jäädä vastuuvajausta.

Jos B-yhteiseläkesäätiön tai AB-yhteiseläkesäätiön B-osaston jonkin työntantajan varojen arvioidaan tilinpäätöksen yhteydessä kokonaisuudessaan ylittävän kyseisen työntantajan eläkevastuun ja muiden velkojen määrän, erotusta vastaavat varat saadaan mainitun työntantajan suostumuksella siirtää eläkesäätiössä olevan toisen työntantajan varoihin. Siirron seurauksena siirtävälle työntantajalle ei saa jäädä vastuuvajausta. Lisäksi edellytetään, että siirtävän työntantajan osuus eläkesäätiön vakavaraisuuspääomasta ylittää siirron jälkeen vakavaraisuusrajan kaksinkertaisen määrän.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
20 .

Laki

vakuutuskassalain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti:

kumotaan vakuutuskassalain (1164/1992) 83 §:n 8 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1123/2006, sekä

muutetaan 2 §:n 1 momentti, 8 a §:n 2 ja 5 momentti, 83 a §:n 1 ja 3 momentti, 83 c §:n 1 momentti, 83 d §:n 2—4 momentti ja 83 u §:n 4 momentti,

sellaisina kuin ne ovat, 2 §:n 1 momentti laissa 1115/2006, 8 a §:n 2 momentti, 83 a §:n 1 ja 3 momentti, 83 c §:n 1 momentti, 83 d §:n 2—4 momentti ja 83 u §:n 4 momentti laissa 444/2012 sekä 8 a §:n 5 momentti laissa 250/2002, seuraavasti:

2 §

Vakuutuskassaan, joka harjoittaa työntekijän eläkelain (395/2006), yrittäjän eläkelain (1272/2006), sairausvakuutuslain (1224/2004) tai kuntoutusrahalain (611/1991) mukaista toimintaa, sovelletaan tämän lain säännöksiä, jos mainituista laeista ei muuta johdu. Tämän lain 83 §, 83 f §:n 3 momentti ja 83 g—83 r § ei kuitenkaan koske työntekijän eläkelain ja yrittäjän eläkelain mukaista eläkekassan toimintaa. Sama vakuutuskassa ei saa harjoittaa sairausvakuutuslain mukaista toimintaa ja eläkevakuutustoimintaa.

8 a §

Jos eläkekassan lakisääteistä toimintaa harjoittavan osaston varojen arvioidaan pysyvästi ylittävän tilinpäätöksen yhteydessä saman osaston vastuuvelan ja muiden velkojen määrän, ylittettä vastaavat varat saadaan siirtää lisäetuja myöntävän osaston vastuuvelan katteeksi. Ylitteen siirto lakisääteistä toimintaa harjoittavasta osastosta edellyttää kuitenkin Finanssivalvon-

nan suostumusta ja sitä, että vakavaraisuuspääomaa on vähintään vakavaraisuusrajan kaksinkertainen määrä siirron jälkeen. Jos eläkekassan lisäetuja myöntävän osaston 83 §:n ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten mukaisen varojen arvioidaan pysyvästi ylittävän tilinpäätöksen yhteydessä saman osaston vastuuvelan ja muiden velkojen määrän, erotusta vastaavat varat (*ylikate*) saadaan siirtää lakisääteistä toimintaa harjoittavaan osastoon.

Siltä osin kuin 2 momentissa tarkoitettu erotus on karttunut jäsenten suorittamista jäsenmaksuista, ei siirtoa toiseen osastoon voida tehdä. Eläkekassan säännöissä on määrättävä, miten osastosta toiselle siirrettävä ylikate tai ylite käytetään eläkekassan osakkaiden kesken.

83 a §

Jos yksinomaan lisäetuja myöntävän eläkekassan tai lisäetuja myöntävän osaston 83 §:n ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten mukaisen varojen arvioidaan tilinpäätöksen yhteydessä pysyvästi ylittävän eläkekassan tai vastaavasti sen osaston vastuuvelan ja muiden velkojen yhteismäärän, erotusta vastaava ylikate

saadaan Finanssivalvonnan suostumuksella palauttaa eläkekassan osakkaille vakuutusteknisten vastuuelkojen suhteessa. Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella voidaan tarvittaessa säätää, että ylikatetta arvioitaessa tiettyjen kateeseen kuuluvien varojen arvo lasketaan käyvästä arvosta poikkeavasti. Edellytyksenä lisäetuja myöntävän osaston palautukselle on, että lakisäateistä toimintaa harjoittavan osaston vakavaraisuuspääoma ylittää 83 d §:n 2 momentin mukaisen vakavaraisuuspääoman enimmäismäärän.

— — — — —
Jos eläkekassan työntekijän eläkelain mukaisista toimintaa koskeva vakavaraisuuspääoma ylittää enimmäismääränsä, voidaan ylitteä 83 d §:ssä säädetty edellytyksin Finanssivalvonnan suostumuksella palauttaa osakkaille. Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella voidaan tarvittaessa säätää siitä, että ylitettä arvioitaessa tietyt erät jätetään huomioon ottamatta vakavaraisuuspääomassa ja että tiettyjen varojen arvo lasketaan käyvästä arvosta poikkeavasti.

83 c §

Eläkekassan työntekijän eläkelain mukaista toimintaa koskeva vakavaraisuusraja määritellään riskiteoreettisesti vastaamaan yhden vuoden vakavaraisuuspääoman tarvetta ottaen huomioon vakuutusliikkeen ja sijoitusten riskit. Vakavaraisuusrajan laskemisesta säädetään tarkemmin eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja sijoitusten hajauttamisesta annetussa laissa (/).

83 d §

Eläkekassan vakavaraisuuspääoman enimmäismäärä on vakavaraisuusrajan kolminkertainen määrä, kuitenkin vähintään viisikymmentä

prosenttia vastuuelasta, josta on vähennetty lisävakuutusvastuu, tasoitusmäärä ja erät, joita yrittäjän eläkelain 139 §:n 2 momentin mukaan ei oteta huomioon vakuutusmaksuvastuussa. Lisävakuutusvastuuta voidaan kartuttaa vakuutusmaksuilla vakavaraisuuspääoman enimmäismäärään saakka.

Lisävakuutusvastuuta voidaan purkaa vakuutusmaksujen alentamiseen siten, että vakavaraisuuspääoma on purkamisen jälkeen vähintään 1,3-kertainen vakavaraisuusrajan nähden.

Eläkekassan, jonka vakavaraisuuspääoma on enintään 1,3-kertainen vakavaraisuusrajan nähden 1 ja 3 momentin soveltamisen jälkeen ja vähintään vakavaraisuusrajan suuruinen, lisävakuutusvastuuta voidaan purkaa vakuutusmaksujen alentamiseen vastaavassa määrin kuin työeläkevakuutusyhtiöt voivat työntekijän eläkelain 169 §:n nojalla antaa vakuutusmaksujen alennuksia sijoitustoimintansa perusteella. Purkamista koskevat perusteet sisältyvät mainitun lain 166 §:n nojalla vahvistettuihin vastuuelan laskuperusteisiin.

83 u §

— — — — —
Vakavaraisuusrajaa vastaavan määrän eläkekassan vakavaraisuuspääomasta on muodostuttava muista kuin 1 momentissa mainitusta erästä. Finanssivalvonta voi sallia edellä mainitun erän lukemisen 2 vuoden ajan vakavaraisuuspääomaan eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja sijoitusten hajauttamisesta annetun lain 28 §:n tarkoitetussa tilanteessa, vaikka vakavaraisuuspääoma on vakavaraisuusrajaa pienempi.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____.

Helsingissä 24 päivänä helmikuuta 2015